

Un xic abans de la posta

El 1994, Andrea Camilleri estava en crisi. Publicava novel·les històriques ambientades a Sicília des de feia setze anys –Vigata, la ciutat imaginària on viurà Salvo Montalbano, apareix l'any 1980, a *Un fil de fum*–, però encara era sobretot conegut gràcies als seus muntatges teatrals, destacant-ne els d'algunes obres de Pirandello. Va explicar-ho a *The Guardian*, a començament del juliol passat. “Jo no era metòdic; no començava a escriure pel primer capítol, sinó per aquell fet històric que m'emocionava més, podia ser pel capítol quart o el cinquè. Em vaig dir: «Pots provar d'escriure una novel·la començant pel darrer capítol.» Ho veia amb la mateixa forma d'un thriller, com una gàbia que no permetés que s'escapi res.”

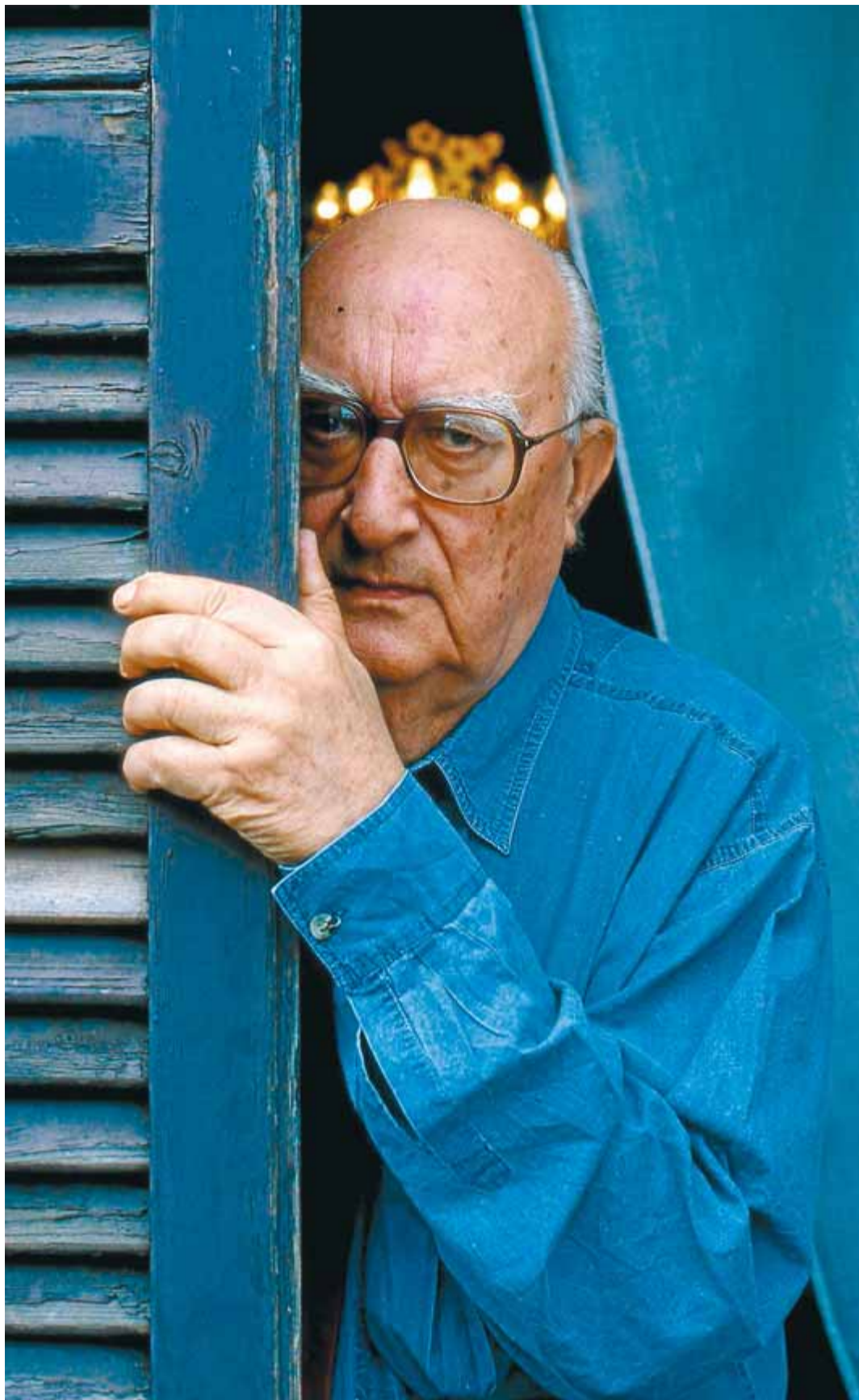
Va ser així com va escriure *La forma de l'aigua*, la primera de la vintena llarga de novel·les protagonitzades per Salvo Montalbano. L'última, *Altres casos del comissari Montalbano*, va aparèixer l'any passat. N'hi ha, però, algunes més d'anunciades.

A *L'edat del dubte*, a aquest comissari amb un nom que homenatja Vázquez Montalbán, li costa adormir-se, té malsons –en el del primer capítol, somia que ha mort i que Lívia, la seva amiga, no va a l'enterrament; en un altre, que Laura Belladonna, la tinenta “que no és que fes honor al cognom, és que segurament el cognom li queda curt” l'enganya–. Montalbano té 58 anys. Com tants altres homes d'aquesta edat, dubta d'ell mateix, cosa que ben mirat no sembla que el diferenciï de Laura; es contradiu, no li fa res enganyar, però no pot suportar que l'enganyin. No és ben bé un antiheroi, sinó un bon policia amb mancances en molts altres camps. Comença a entrar en contacte amb l'iot *Vanna* i, doncs, amb la part més de narrativa negra d'aquesta novel·la, perquè li pren el pèl una dona que coneix casualment, tot i que ell no ho pensi.

A prop del gènere teatral

Camilleri escriu de premsa, no costa de veure que no s'ha allunyat gaire del gènere teatral; capítols curts, fragments també molt curts que són escenes, molt de diàleg. Amb algun error: hi ha un moment que escriu que Israel és a l'Àfrica. Això ha tingut un èxit evident, jo aposto per les novel·les de gènere negre més elaborades. Les referències literàries –*La solitud dels nombres primers*, Umberto Saba; sobretot, Simenon– són unes picades d'ullet, com les aficions gastronòmiques, o com les engrabiades de Montalbano. També, la ironia.

L'edat del dubte és l'aventura més marina d'aquest comissari. Hi ha un parell de morts, una dona riquíssima que va al llit amb molts

Andrea Camilleri és el creador del comissari Montalbano CENDAMO LEONARDO /AFP

d'homes, la burocràcia i els entrebancs dels diferents departaments policials. Fa tot l'efecte que els esdeveniments depassen Montalbano constantment, com tants altres fets de la vida. I, també, és clar, com les dones.

Encara no cinc mesos més tard, Edicions 62 ha publicat *La dansa de la gavina*, una novel·la protagonitzada també pel comissari Montalbano, que els italians van poder llegir el 2009. *L'edat del dubte* és del 2008. Com en aquesta, Montalbano tampoc no pot dormir. El punt de partida, doncs, és molt semblant –“La cosa havia començat amb la velleja”– si bé Lívia arriba a Sicília i si bé, ara, en comptes d'una dona que li pren el pèl, primerament, Montalbano veu una gavina que

L'apunt

Nascut a Porto Empedocle, a Sicília, el 1925, Andrea Camilleri és un d'aquells autors prolífics (uns 70 llibres entre novel·la i assaig) que ha mal acostumat els seus lectors a rebre la dosi de Montalbano un o dos cops a l'any, segons les traduccions. I per molts anys que ho mantingui.

dansa abans de morir. L'impressiona tant que ho preguntarà diferents cops, mentre rep Lívia a l'aeroport, mentre comença a investigar la desaparició de l'inspector Fazio i mentre un propietari de cinc pesquers li diu que sospita que la tripulació d'un dels seus vaixells trafica amb droga.

I –ai!– apareix un cadàver i una altra dona que és infermera. Hi ha un moment que Montalbano pregunta a Mimí Augello si ha vist mai morir una gavina i que ell mateix respon a Augello que no sap si la gavina ha mort perquè li “han engegat un tret”. No ho sap, tot i haver estat ell qui l'ha recollida i qui l'ha llançada al mar. Aparentment, a Montalbano tot el depassa. *

L'EDAT DEL DUBTE

Andrea Camilleri

Traducció: Pau Vidal
Editorial: Edicions 62 (Barcelona, 2012)
Pàgines: 235
Preu: 14,50 euros

LA DANSA DE LA GAVINA

Andrea Camilleri

Traducció: Pau Vidal.
Editorial: Edicions 62 (Barcelona, 2012)
Pàgines: 239
Preu: 14,50 euros